

КАЛІНІЧЕНКО З. Д.,
*доцент кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент*
ТОДОРЕНКО І. О.,
*здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ПРИЙНЯТТЯ КРАЇНАМИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО МЕТОДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Питання економічної безпеки є основоположним у аспекті національної стратегії, оскільки саме стабільна економіка є гарантом безпеки держави. Стабільний стан економіки гарантує стійкість внутрішнього ринку країни, збалансоване положення на зовнішньоекономічній арені в сучасних нестабільних реаліях зовнішньоекономічних відносин та можливість утримувати армію у боєздатному стані, що не можливо в умовах слабкої економіки та нестачі коштів для фінансування.

Наразі світовий ринок та промислові зв'язки зазнали змін через росію, яка розпочала повномасштабну війну. Одним з головних важелів тиску на країну агресора є санкції та відмова від нафтових продуктів федерації. Такі дії викликані не тільки тим, що країни заходу намагаються покарати росію за її дії, а ще й тим, що це гарантує національну безпеку країн Європи, оскільки російські спікери відкрито заявляють про готовність нанесення удару на безпеку та цінності всього світу у разі не згоди цивілізованих країн з їх діями. Це означає, що прийшов час до змін на ринку корисних копалин, основною метою таких дій є позбавлення росії основного важелю тиску на Європу, тобто контролю поставок нафти та газу. У такому разі вага слів зі сторони росії значно зменшиться та з'явиться можливість переходу до більш рішучих дій по відношенню до федерації з метою завершення війни та стабілізування напруги у світі. Ці дії водночас не тільки посилять економічну та національну захищеність країн Європи, а й дестабілізують стан країни агресора, що призведе до неможливості продовження збройної агресії, через фінанси.

Для забезпечення національної безпеки країн Європи та Америки економічним методом 1957 року згідно з Договором про заснування Європейської економічної спільноти було створено ЄЕС, метою якого є «збереження миру і свободи та закладання основи більш тісного союзу між народами Європи», що зазначено у преамбулі, та відповідає цінностям цивілізованого світу [1]. Такий договір та спосіб взаємодії є гарантом безпеки країн-учасників союзу та надає всі необхідні механізми протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам та уособлює цінності цивілізованої світової спільноти.

Головна цінність людства – мир та здорові відносини між країнами як в економічній, так і в соціальній сфері взаємодії, тому вважаємо за необхідне створення та забезпечення стабільного функціонування економічних союзів, що гарантуватиме національну безпеку кожної країни окремо та світу загалом.

Позитивним аспектом Плану відновлення України є те, що він представляє собою потенційну синергію на шляху до інтеграції в ЄС. У Плані належним чином висвітлені завдання щодо інтеграції в ЄС, синхронізації українського законодавства із Копенгагенськими критеріями та забезпечення взаємного доступу до ринків. Післявоєнна відбудова розглядається як інструмент досягнення відповідності України правилам та стандартам ЄС.

Український уряд оголосив, що зміцнення інституційної спроможності та «деолігархізація» є фундаментальними передумовами для реалізації Плану відновлення. Також уряд визначає правильні пріоритети та відповідні заходи для побудови цих фундаментальних принципів, серед яких: завершення перезапуску антикорупційної системи, реалізація реформи правоохоронних органів, централізація та цифровізація державних реєстрів, цифровізація всіх ключових державних послуг, синхронізація антимонопольного законодавства з кращими європейськими практиками тощо. В цілому, План відновлення містить цілком обґрунтовані заходи щодо модернізації функцій держави.

Національний план відновлення, який український уряд представив на конференції в Лугано 4-5 липня 2022 року, загалом можна охарактеризувати як всеохопний і детальний документ, який відображає основні напрями відновлення зруйнованої після війни економіки, чітко розділяє кожний напрямок та комплекс ініціатив по ньому і містить супроводжувальні заходи, включно із законодавчими змінами [3]. План відновлення України складається з 15 національних програм. Ці програми значною мірою відповідають основним потребам країни як у воєнний, так і післявоєнний період.

Експерти пропонують створити Міжнародну агенцію для відбудови України. Схожі функції виконувала Адміністрація економічної співпраці (Economic Cooperation Administration, ECA), яка адмініструвала План Маршалла для Європи. Ця агенція має бути афілійованою з ЄС, водночас бути автономною у прийнятті рішень та мати чіткі терміни існування. Така агенція може існувати паралельно з Національною радою, щоб допомагати їй.

Усе це дозволяє зробити загальний висновок про необхідність подальшої розробки управління збалансованим розвитком з огляду на те, що підходи, які існують не повною мірою задовольняють існуючим потребам вітчизняних підприємств. Удосконалення інституційного середовища має відбуватись на основі співпраці між державою та бізнесом, через підтримку існуючих та нових форм партнерства, спільне розроблення політики, стратегій розвитку.

Список використаних джерел:

1. Що буде з українською економікою у разі затяжної війни – прогноз НБУ. Економіка – 28.10.2022 р.
2. Васильчук І. П. Оцінка діяльності підприємств в контексті сталого розвитку *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2020. Вип. 2. С. 39-44.
3. Богдан Т. План відновлення України: сильні та слабкі сторони. URL: https://lb.ua/blog/tetiana_bohdan/526637_plan_vidnovlennya_ukraini_silni.html.